

OBČINSKA UPRAVA

GLASILO „KMETSKE ŽUPANSKE ZVEZE“.

IZDAJATELJ IN LASTNIK: „KMETSKA ŽUPANSKA ZVEZA“.

Izhaja dvakrat na mesec, ter stane celoletno 6 kron, polletno pa 3 krone.

Dopise je pošiljati uredništvu „Občinske Uprave“ v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladislav Pegan.

Posamezna številka 30 vinarjev.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo „Občinske Uprave“ v Ljubljani.

Cena oglasa je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

„Kmetске županske zveze“,

ki se vrši

v soboto, dne 26. julija 1913

ob 10. uri dopoldne

v posvetovalnici „Zadružne Zveze“ v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 32, II. nadstropje.

o o o

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo tajništva.
3. Poročilo o zaključku računov z bilanco društvenega glasila „Občinska Uprava“ za l. 1912; poročilo pregledovalcev računov.
4. Volitev novega odbora po § 9. društvenih pravil.
5. Razni predlogi in nasveti.

(Opomba. — Po § 10. zvezinih pravil občni zbor veljavno sklepa, če je navzočih ena desetina vpisanih članov.)

K polnoštevilni udeležbi vabi

načelstvo.

Priporočilo za naročbo na „Občinsko Upravo“.

Okrožnica

županstvu in krajnim šolskim svetom na Kranjskem.

Št. 10.926. — Deželni odbor je že z okrožnico z dne 31. decembra 1909, št. 16.327, priporočil vsem županstvom, župnim uradom, kakor tudi cestnim in zdravstvenim zastopom, da naj vse te korporacije naroče prepotrebni strokovni list „Občinsko Upravo“.

Zadnji čas je postal pouk o stvareh avtonomne uprave tembolj potreben, ker so bili izvoljeni po veliki večini novi zastopniki v navedene avtonomne korporacije. Vsled tega se je povdarjalo že na županskih shodih, da bi bilo potrebno in koristno, naročiti za vsako avtonomno korporacijo po več izvodov, na vsak način pa vsaj dva izvoda „Občinske Uprave“, izmed katerih naj bi ostal eden v dotičnem uradu, drugi pa bi bil na razpolago odbornikom, ki naj bi šel iz rok v roke.

Z ozirom na resnično potrebo imenovanega lista priporoča deželni odbor vsem županstvom, naj naroče na podlagi te okrožnice vsaj po dva izvoda „Občinske Uprave“, zlasti pa priporoča naročbo onim županstvom, ki na list še niso naročena.

Krajni šolski sveti pa naj bi naročili „Občinsko Upravo“ za vse šolske knjižnice.

Pri tej priliki bodi še pripomnjeno, da se dobe lahko še vsi — tudi vezani — prejšnji letniki, izvzemši prvega.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 17. junija 1913.

Za deželnega glavarja:

Lampe.

Zakoni in predpisi za orožništvo.

Dodatek.

Razpis (okrožnica)

ministrstva za deželno brambo z dne 5. februarja 1897, praes. št. 212.

Zakon z dne 29. januarja 1897, razglašen z dne 4. februarja 1897 izdanem in razposlanem državnem zakoniku kos XIV., št. 42, zadevajoč preskrbnino orožniškega moštva in orožniških pisarniških služabnikov, ki so postali za službo nesposobni, kakor tudi njihovih vdov in sirot, je v naslednjem dobesečno razglašen.

Nadalje so ponatisnjeni tudi oni paragrafi zakona z dne 14. maja 1896, drž. zak. št. 74, ki pridejo v bodoče glede preskrbovanja omenjenih orožniških kategorij v poštev.

Končno se še pripomni, da se bodo vsled razveljavljenja §§ 30., 31., 33., prvi odstavek, 34., 35. in 37. zakona z dne 25. decembra 1894., drž. zak. št. 1, iz l. 1895., ki jih bo v zadevni ročni izdaji kakor tudi v ukaznem listu za c. kr. orožništvo št. 1 iz l. 1895., črtati, razveljavile tudi one določbe c. kr. ministrstva za deželno brambo z dne 20. marca 1895 (ukazni list za c. kr. orožništvo št. 5), v kolikor se nanašajo na razveljavljena določila predstojećih paragrafov zakona z dne 25. decembra 1894.

Grof Welsersheimb s. r.,
F. C. M.

Zakon

z dne 29. januarja 1897, drž. zak. št. 42, zadevajoč določila o preskrbninskih užitkih orožniškega moštva in orožniških pisarniških slug, ki so postali za službo nesposobni ter njihovih vdov in sirot.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako-le:

§ 1.

§§ 30., 31., 33. prvi odstavek, 34., 35. in 37. zakona z dne 25. decembra 1894., drž. zak. št. 1 iz l. 1895. zadevajoč orožništvo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, se s tem razveljavljajo.

Nasprotno se pa glede preskrbe orožniškega moštva in orožniških pisarniških slug, ki so postali za službo nesposobni, kakor tudi njihovih vdov in sirot vporablja določila §§ 1., 3., 4., 7. do 14. in 17. zakona z dne 14. maja 1896., drž. zak. št. 74 glede preskrbe slug in njihovih vdov in sirot, s spremembami, navedenimi v naslednjih paragrafi.

§ 2.

Vsako v stanju orožniškega moštva dosluženo polno službeno leto se pri odmeri pokojnine šteje za službeno dobo šestnajstih mesecev. Deli leta pri tej ugodnosti ne pridejo v poštev.

Orožniškemu moštvu in pisarniškim slugam se odmerja pokojnina po razmerju mezde (odnosno gaže) in službene priklade.

§ 3.

1. V zakonu z dne 14. maja 1896, drž. zak. št. 74 vtemeljena pravica do tekoče pokojnine oziroma v § 3. tega zakona vstanovljene odpravnine se pričinja pri orožniškem moštvu šele po dokončani štiriletni službeni dolžnosti pri orožništvu. Pravica do tekoče pokojnine pa nastopi, ne glede na zgorajšno omejitev in na dosluženo službeno dobo tudi prej, ako postane orožnik brez svoje krivde za vselej za vsak prislužek nesposoben.

2. Orožniško moštvo, ki se odpusti iz službe kazenskim potom, izgubi s tem pravico do pokojnine (odpravnine).

§ 4.

Ako orožnika doleti brez njegove krivde kot neposredna posledica izvrševanja kakega posebnega službenega opravila telesna poškodba, vsled katere postane neposredno in izključno tekom enega leta za orožniško službo nesposoben, se mu more pri posebno ozira vrednih okoliščinah, ako je docela nesposoben si kaj prislužiti in če potrebuje posebne strežbe in pomoči, ali če si je dotično bolezen nakopal pri izvrševanju kakega posebnega priznanja vrednega službenega opravila, priznati pokojnina v višji meri in sicer v znesku za odmero pokojnine vštavnih polnih aktivitetnih užitkov.

§ 5.

Določila predstojećih §§ 3. in 4. kakor tudi § 36. orožniškega zakona z dne 25. decembra 1894., drž. zak. št. 1 iz l. 1895. se slično vporablja tudi glede orožnikov na poskušnjo, ki so se že vporabljali v praktični službi.

§ 6.

Službena doba, doslužena pred orožniško službo se vračunava za pokojnino po določilih, veljavnih za pripadnike oborožene sile.

§ 7.

Ta zakon se ne vporablja:

- a) za začasno ali stalno vpokojene orožnike in pisarniške slug in
- b) za vdove in sirote orožniškega moštva in pisarniških slug, ki živajo že državno preskrbo ali ki so dobile pravico do preskrbe pred veljavnostjo tega zakona.

V kolikor pa normalne pokojnine točasnih vdov orožnikov in pisarniških slug vštveni kake morebitne miloščine ne dosegaajo zneska 400 K, se morajo na ta znesek zvišati.

S svojci onih orožnikov in pisarniških slug, ki so tačas že vpokojeni, se bo v slučaju njihove smrti postopalo po določilih tega zakona.

§ 8.

Izvršiti ta zakon, ki stopi v veljavo z dnem razglasitve, se naroča Mojemu ministru za deželno brambo in Mojemu finančnemu ministru.

Na Dunaju, 29. januarja 1897.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r. Welsersheimb s. r.

Bilinski s. r.

Zakon

z dne 14. maja 1896., drž. zak. št. 74,¹⁾ zadevajoč določila o preskrbninskih užitkih civilnih državnih uradnikov (državnih učnih oseb), potem slug ter njihovih vdov in sirot.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako-le:

§ 1.

V določeni činovni razred uvrščeni civilni državni uradniki in državne učne osebe, potem v kategorijo slug spadajoči, z letno plačo nameščeni državni uslužbenci imajo pravico do pokojnine, katera znaša po brez prestopa prebitih desetih službenih letih štiri-deset odstotkov, za vsako nadaljno leto pa dva odstotka zadnje vštvenih aktivitetnih prejemkov, tako da pristojna po dovršenih štiridesetih službenih letih cela vštvena plača kot pokojnina.

Normalna pokojnina državnega uradnika ali državne učne osebe ne sme znašati manj kakor 800 K, normalna pokojnina slug pa ne manj kakor 400 K na leto.

V § 1., odstavek 2., zakona z dne 9. aprila 1870., o preskrbninah učnega osebja na učnih zavodih, ki jih vzdržuje država, ustanovljena določila se s tem ne spremenijo.

Pri preračunavanju službene dobe se deli leta, v kolikor presegajo šest mesecev, računajo za celo leto.

§ 2.

(Odpade.)

§ 3.

Državni uradniki, državne učne osebe in služabniki (§ 1.), ki še niso doslužili deset let, dobe pri izstopu iz državne službe, ako se službi prostovoljno ne odpovedo ali pa disciplinarnim potom ne odpuste, enkratno odpravnino, ki se odmerja pri službeni dobi do petih let z enkratnim, pri službeni dobi od več kakor petih let pa z dvakratnim zneskom letne plače.

§ 4.

Državni uradniki, državne učne osebe, ki imajo šele po dovršenem štiridesetem službenem letu pravico do polne vštvene plače kot pokojnine, in sluge, ki so dovršili 60. leto starosti in 35. službeno leto, se morejo na lastno prošnjo stalno vpokojiti brez dokaza o nesposobnosti za službo, ki ga je drugače doprinesti.

§ 5.

(Odpade.)

§ 6.

(Odpade.)

§ 7.

Vdove po v kategorijo slug spadajočih, po §§ 1. in 2. do pokojnine upravičenih državnih uslužbencev,

¹⁾ Oni paragrafi, ki ne zadevajo orožništva, so se tukaj izpustili.

prejemajo kot vdovsko pokojnino tretjino za odmero pokojnine vštvene plače, ki jo je nazadnje užival umrli sopro, vendar pa najmanj 400 K.

§ 8.

Za zakonske ali s pozneje sklenjenim zakonom pozakonjene otroke državnih uslužbencev pristojna vdovi, če ima sama pravico do tekoče pokojnine, ne glede na število otrok, vzgojevalni prispevek v višini ene petine vdovske pokojnine za vsakega nepreskrbljenega otroka, ki je v njeni oskrbi, do izpolnenega 24. leta starosti oziroma do poprejšnje preskrbe. Vendar pa vzgojevalni prispevek za enega otroka ne sme presegati zneska 600 K, vsota vseh vzgojevalnih prispevkov pa ne zneska vdovske pokojnine.

§ 9.

Sirote brez starišev ali tem enake sirote imajo, v kolikor so nepreskrbljene in 24. leta še niso dopolnile, pravico do sirotinske pokojnine v skupnem znesku polovice one vdovske pokojnine, ki jo je vživala njihova mati oziroma mačeha, odnosno ki bi ji pristojala po § 5.

Ako bi pa vsota normalnih vzgojevalnih prispevkov, do katerih bi imela mati pravico po § 8., presegala znesek sirotinske pokojnine, naj se večji znesek nakaže kot doklada k sirotinski pokojnini po glavah, in to tako, da vsakokrat, ko izgubi kak otrok pravico do prejemanja, odpade znesek nanj odpadajočega vzgojevalnega prispevka, in to dotlej, dokler oni večji znesek ne izgine popolnoma ter ostane samo polni znesek sirotinske pokojnine.

Sirotinska pokojnina z dokladami vred ne sme v nobenem primeru presegati višine vdovske pokojnine, ki gre po § 5.

§ 10.

Zaporedoma tekoče normalne pokojnine vdov in otrok v pokoju umrlega državnega uslužbenca ne smejo vkup presegati normalne pokojnine pokojnika, a pri tem se vendar ne smejo odmerjati z manjšim zneskom nego z 800 K za vdove po državnih uradnikih in državnih učnih osebah, oziroma z 400 K za vdove po služabnikih.

§ 11.

Po smrti državnih uslužbencev, ki še niso zase pridobili pravice do pokojnine (§§ 1. in 2.), gre vdovi ali sirotam brez roditeljev ali njim enakim sirotam pod 24 leti enkratna odpravnina s četrtim delom letnega vštvenega prejemka pokojnika.

§ 12.

Ostalim (§ 13.) po državnem uslužbencu, umrlem v dejavnosti ali v pokoju, pristojna — ne da bi se s tem prikrajšale druge zakonite preskrbnine — posmrtna četrt v višini trojnega zneska mesečne pristojbine, ki jo je pokojnik prejemal nazadnje kot plačo ali pokojnino.

§ 13.

Posmrtna četrt gre vdovi ali, ako bi nje ne bilo, zakonskim potomcem pokojnika.

Ako morejo, če tudi teh ne bi bilo, druge osebe dokazati, da so umrlemu pred smrtjo stregle ali pogrebne stroške plačale iz svojih novcev, se more z odobritvijo, odnosno s pritrditvijo finančnega ministrstva posmrtna četrt izplačati tudi tem osebam.

§ 14.

Glede posmrtni četrti se vporabljajo določila §§ 3. in 6. zakona z dne 21. aprila 1882., drž. zak. št. 123.

§ 15.

(Odpade.)

§ 16.

(Odpade.)

§ 17.

Dosedanja, na preskrbo državnih uslužbencev, kakor tudi njihovih vdov in sirot se nanašajoča določila, v kolikor niso v nasprotju z naredbami tega zakona, ostanejo v veljavi z naslednjimi izjemami:

1. Iz tega zakona izvirajoče pravice vdov in sirot po kakem državnem uslužbencu se ne prikrajšajo s tem, ako je ta umrl vsled samoumora.

2. Ločena soproga kakega državnega uslužbenca izgubi iz tega zakona izvirajoče pravice samo tedaj, kadar se dokaže, da se je ločitev zgodila po njeni krivdi.

§ 18.

(Odpade.)

§ 19.

(Odpade.)

V Budimpešti, 14. maja 1896.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Bilinski s. r.

Izvršilni razpis

ministrstva za deželno brambo z dne 20. marca 1895., k zakonu z dne 25. decembra 1894., drž. zak. št. 1 iz l. 1895., zadevajoč orožništvo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.

Njegovo cesarsko in kraljevo Apostolsko Veličanstvo je blagovolilo z Najvišjim odlokom z dne 3. marca 1895. odobriti „organična določila za c. kr. orožništvo“ kakor tudi novo službeno inštrukcijo za to krdelo, kateri predpisi se zajedno izdajo.

Ker se vsled tega razveljavlja z razpisom z dne 29. februarja 1876., št. 3717/1001 III., ukazni list za c. kr. orožništvo št. 1 iz l. 1876., objavljena službena inštrukcija, se s tem razglašajo sledeči s prizadetimi ministristvi dogovorjeni izvršilni predpisi s pripomnjo, da se bodo vsa vprašanja glede pristojbin orožniških pripadnikov zbrala v posebnem pristojbinskem predpisu in da ostanejo do izdaje tega predpisa v veljavi

v dotičnem razkazu k zakonu z dne 26. februarja 1876., drž. zak. št. 19, ustanovljena ter v drugih predpisih obsežena določila o pristojbinah.

K § 10.

V splošnem ostanejo z razpisom z dne 29. februarja 1876., št. 2718/104 VI., ukazni list za c. kr. orožništvo št. 1 iz l. 1876., razglašena določila o pristojnosti sodne oblasti in o kazensko sodni oblasti za c. kr. orožništvo, odnosno k tem določilom izdane odredbe v veljavi.

Glede postopanja častnega sveta se za orožništvo uporablja zadevni predpis za c. kr. deželno brambo odnosno k temu izdani dodatek.

Sodna oblast kakor tudi stanovske in osebne razmere pisarniških slug so urejene v zmislu razpisa z dne 5. aprila 1879., št. 4381/335 VI., ukazni list za c. kr. orožništvo št. 6 iz l. 1879.

K § 13.

K postavnim dolžnostim občinskih predstojnikov glede podpiranja orožništva v izvrševanju njegovih službenih dolžnostij spada tudi dolžnost, v za to predpisanih službenih knjižicah v zadnji rubriki te knjižice na primeren način potrditi prihod in odhod orožnika iz dotičnih vasij.

K § 19.

Točka e): Fizično sposobnost za orožniško službo je dognati v zmislu brambnega zakona, § 19., točka b) (brambni predpisi I. del, § 94., točka 1., odnosno „predpis za zdravniško preiskavo“, § 6. točka 1.).

K § 20.

Natančnejša določila glede pod točko 4. označenega spolnovernja stanja moštva z uvrščanjem črnovojnih zavezancev v slučaju sklicanja črne vojske se izdajo s posebno naredbo.

K § 22.

Orožniki na poskušnjo se morajo po dovršenem teoretičnem pouku, ki mora obsegati znanosti, ki jih orožnik za izvrševanje svoje službe potrebuje, v toliki meri, da je njegova popolna izobrazba v praktični službi mogoča, podvreči preskušnji pred posebno komisijo, obstoječo iz deželnega orožniškega poveljnika oziroma njegovega namestnika, poveljnika dopolnilnega oddelka in enega upravnega uradnika, ki ga odpošlje politično deželno oblastvo.

Glede skušenj za orožniške postajevodje in častnike ostane veljaven predpis, izdan z razpisom z dne 27. julija 1876., praes. št. 579, ukazni list za c. kr. orožništvo št. 9 iz l. 1876.

K § 23.

Predpisano orožniško službeno prisego morajo storiti tako moštvo kakor tudi častniki takoj po nastopu poskusne službe.

K § 29.

Za določitev odmere preskrbnine, ki pristojajo v prvem odstavku tega paragrafa navedenim osebam,

kakor tudi pogojev, pod katerimi se pokojnina prizna, ter glede dobe za prejemanje, so merodajna tozadevna temeljna določila zakona z dne 27. decembra 1875., drž. zak. št. 158 in z dne 27. aprila 1887., drž. zak. št. 41, in sicer glede vdov in sirot le tedaj, če ni nastopila smrt soproga oziroma očeta že pred razglasitvijo tega zakona (1. januarja 1895.), v katerem slednjem slučaju ostanejo v veljavi dosednji predpisi.

K § 30.¹⁾

V prvem odstavku tega paragrafa orožniškemu moštvu glede odmere pokojnine zajamčena ugodnost, ki stopi z izjemo v § 35. navedenih slučajev za vsakega orožnika v veljavo še le z dnem, ko je odslužil štiriletno službeno zavezo, katera ugodnost se pa raztegne potem tudi na ta štiri leta, se uporablja pri onih orožnikih, kojih pravica do preskrbnine se je dognala povodom superarbitriranja po razglasitvi tega zakona.

Letna pokojnina orožniškega moštva se odmerja od leta do leta in sicer za orožniško službo za vsako leto s službeno dobo 16 mesecev tako, da znaša po dovršenih desetih službenih letih eno tretjino, po petnajstih, vendar pa ne polnih šestnajstih službenih letih, pa tri osmine nazadnje prejemanih aktivitetnih užitkov.

K zadnji kvoti se prišteva za vsako nadaljno službeno leto 2½ odstotka aktivitetne pristojbine, tako da je po dovršenih štiridesetih službenih letih vstevna cela aktivitetna pristojbina v pokojnino. Zvišanje pokojnine čez to mero je nemogoče.

Če nastopi slučaj, da se kaki orožniški osebi vsteva vojno leto, se po tem zakonu za eno službeno leto vstevna doba 16 mesecev popolni na dve leti.

K § 33.¹⁾

Ker rodbinam v dejavnosti ali v pokoju umrlih pripadnikov orožniškega krdega pristojajo sedaj posmrtna četrt, nimajo nadalje nobene pravice do pogrebne četrti, ki se je po civilnih pokojninskih pravilih pod gotovimi pogoji dovoljevala.

Pod mesečno pristojbino je v zmislu prvega odstavka tega paragrafa razumeti prejemke na gaži, službeni in orožniški dokladi, odnosno pokojnini.

Z ozirom na določila prvega odstavka § 29. ter ona zadnjega odstavka tega paragrafa se določa:

- a) Rodbinam častnikov, ki so prišli v vojno vjetništvo, pristojajo vzdrževalni prispevek v znesku normalne pokojnine.

Rodbinam oženjenih oseb orožniškega moštva, če so vsled vojnih dogodkov ukazoma ločene od svojega rodbinskega poglavarja, pristojajo vzdrževalni prispevek z znesku tretjine one pristojbine, ki jo je prejemal rodbinski poglavar na plači in eventuelno na službeni dokladi.

Enak vzdrževalni prispevek pristojajo tudi rodbinam orožniškega moštva, če je soproga, oziroma pri sirotah brez matere, očeta sovražnik v vojski ujel.

¹⁾ Glej: Dodatek.

- b) Umobolnim ostane do njihovega vpokojenja užitek polne pristojbine.

Rodbine umobolnih gažistov so v prvi vrsti navezane na ostanek, ki preostane po vplačilu oskrbnih stroškov v dotičnem zavodu od pristojbine, odnosno pokojnine umobolnega.

V onih slučajih, v katerih ta ostanek ne doseže onega zneska, ki bi v slučaju smrti umobolnega rodbinskega poglavarja (soproga ali očeta) odpadel kot preskrbninski užitek, je upravičencem izplačati dotično diferenco kot vzdrževalni prispevek in sicer do vpokojenja umobolnega soproga odnosno očeta, iz orožniškega zaklada, od tega dne naprej pa na račun civilnega pokojninskega zaklada.

Vzdrževalni prispevki za rodbine umobolnih častnikov, ki so na dopustu s čakalnino, se pokrивajo iz orožniškega zaklada.

Kar se tiče rodbin moštva, se jim izplačuje do vpokojitve rodbinskega poglavarja po odbitku bolniškega pavšala po 1 K 10 h na dan — preostajajoči del pristojbine.

Po izvršeni obravnavi glede preskrbe soproga (očeta) veljajo radi vzdrževanja rodbin umobolnih pripadnikov moštva oni predpisi, kakor glede rodbin vpokojenih gažistov.

K § 34.¹⁾

Za pridobitev v prvem odstavku tega paragrafa določene izjemne pravice je sicer vseeno, ali je telesna poškodba nastopila vsled mehanične sile, prehlajenja, infekcije i. t. d., vendar je pa potrebno, da stalna nesposobnost za orožniško službo nastopi nezavisno od morebitnih drugih hib, edino in neposredno radi te telesne poškodbe, to se pravi brez drugih tujih vzrokov.

Nadalje je potrebno, da orožnik, kakor hitro domneva, da je nastala taka telesna poškodba, to pismeno naznani svojemu predstojniku ter navede pri tem vse okolščine in morebitne priče zadevnega dogodka, ter da na drugi strani nič ne opusti, kar bi bilo potrebno za njegovo ozdravljenje.

K § 39.

Ker se mora v § 30. obsežno določilo, da se računa vsako pri orožnikih dosluženo polno leto za službeno dobo 16 mesecev, vpoštevati izključno le pri odmeri pokojnine, se ta ugodnost pri računanju dvajsetletne aktivne službene dobe v zmislu zadevnih določil zakona z dne 19. aprila 1872., drž. zak. št. 60 ne more uporabljati.

K § 40.

Z računskimi stražmojstri se glede nastanjanja postopa po predpisih, veljavnih za osebe armade, ki imajo pravico do stanarinske pristojbine, a niso uvrščene v noben činovni razred.

Orožniškim osebam, ki prejemajo gažo, se povračuje stanarina po vojaškem najemninskem tarifu.

¹⁾ Glej: Dodatek.

Ako bi kak kraj, v katerem je nastanjen orožniški gažist, ne bil uvrščen še v noben najemniški razred, tedaj se uvrsti po določilih § 30. zakona o nastanjanju z dne 11. junija 1879., drž. zak. št. 93. Welsersheimb s. r.

Dovoljevanje godbenih in plesnih licenc pri društvenih prireditvah.

Okrožnica

županstvu na Kranjskem.

Št. 10.636. — Deželni odbor je bil opozorjen, da dovoljujejo c. kr. politična oblastva zlasti gasilnim, bralnim in drugim društvom prireditve veselic, pri katerih sta med drugimi točkami vsporeda tudi godba in ples.

Vsled tuuradne prošnje je naročila c. kr. deželna vlada z razpisom z dne 25. maja 1913 št. 1174/Pol. vsem c. kr. okrajnim glavarstvom, da naj v prihodnje pri dovoljevanju takih društvenih prireditev dotična društva izrečno opozore na to, da morajo dobiti dovoljenje za proizvajanje plesne godbe posebej od pristojne občine proti plačilu predpisane občinske takse, ker odobre okr. glavarstva pač program (vspored), ne dovolijo pa s tem tudi godbe in plesa.

Županstva se opozarjajo na to s pripombo, da dobe glede dovoljevanja godbe in plesa kakor tudi glede podaljšanja policijske ure navodila v posebni okrožnici, kakor hitro izjavi c. kr. deželna vlada v slednji zadevi svoje mnenje.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 19. junija 1913.

Za deželnega glavarja:

Lampe.

Iz XX. seje dežel. odbora kranjskega dne 7. junija 1913.

Vodovodi.

Vodovodna dela za Bled in okolico se oddajo podjetniku Karolu Kressu v Pragi za 450.151 K 05 v. proti temu, da tej oddaji pritrdi c. kr. poljedelsko ministrstvo. Vodovod bo skoro gotovo dovršen do meseca junija 1914.

Ceste in mostovi.

1. Za zgradbo mostu čez Reko, ki bo vezal občino Košano z istrsko občino Materija, se dovoli 33% deželni prispevek od onega zneska, ki ga bo imela plačati občina Košana, proti temu, da odobri dogovor med tema občinama deželni odbor.

2. Za občinsko cesto Lipoglav-Šmarje se dovoli nadaljna podpora v znesku 1500 K.

3. Podzidava okrajne ceste Tržič-Kovor se odda podjetniku Stritihu za 6500 K.

4. Razpiše se zgradba okrajne ceste Borovec-Kočevska Reka.

Razno.

1. Prošnja Dramatičnega društva za brezplačno prepustitev deželnega gledališča za sezijo 1913/14 se odkloni.

2. Muzejskemu društvu na Kranjskem se z ozirom na njegovo uspešno delovanje dovoli 3000 K brezobrestnega posojila.

3. Prošnji absolventk c. kr. ženskega učiteljišča v Ljubljani, da bi deželni odbor priredil zanje v deželni bolnici tečaj za zdravniško strežbo, se ugotovi in v ta namen dovoli 600 K kredita za podpore revnejšim udeleženkam.

Iz XXI. seje dež. odbora kranjskega dne 14. junija 1913.

Osebnе zadeve.

1. Provizornim strokovnim učiteljem na deželni kmetijski šoli na Grmu se imenuje Fran Malasek, oskrbnik na Verdu.

2. Provizornim suplentom na tej šoli se imenuje Lav. Josip Gollmajer.

Občinske zadeve.

1. Pritožba Frana Matjana in tov. proti sklepu občinskega odbora v Št. Vidu nad Ljubljano radi nakupa tamošnjega župnišča se zavrne.

2. Za občinske posredovalne urade se izda poučna knjiga z zgledi.

Vodovodi.

1. Za črnomeljski vodovod se vnovič naprosi c. kr. deželna vlada, da dovoli običajen državni prispevek.

2. Za vodovod v Mostah pri Ljubljani se dovoli običajni deželni prispevek in prosi za državni prispevek. Ob enem se naprosi c. kr. poljedelsko ministrstvo, da dovoli, da se radi nujne potrebe s posebnim ozirom na epidemične bolezni, ki se pojavljajo v tej občini, delo takoj razpiše in odda.

Ceste in mostovi.

1. Korektura deželne ceste Ivančna Gorica-Muljava se odda I. kranjski podjetniški družbi v Ljubljani za pavšal 39.221 K 33 vin. pod pogojem, da izvrši vsa dela v okviru načrta in proračuna.

2. Za popravo občinskih cest in potov v občini Št. Peter pri Novem mestu se dovoli 500 K deželnega prispevka.

Razno.

1. Odstop deželnega odbornika dr. Karola Trillerja vzame deželni odbor z obžalovanjem na znanje. V deželni odbor vstopi na mesto dr. Trillerja njegov namestnik deželni poslanec dr. Fran Novak.

2. Deželnemu stavbnemu uradu se naroči, da izdela za namakanje travnikov v Sneberjah, Spodnji in Zgornji Zadobravi načrte in proračun.

3. Izda se okrožnica na županstva, da opozore vsa društva, da s tem, ko predlože program za veselico c. kr. okrajnemu glavarstvu, še niso dobila dovoljenja za godbo in ples, ampak morajo za to še dobiti posebno dovoljenje od županstva.

4. Na županstva se izda dodatna okrožnica, da opozore vse izseljence, da naznanijo Rafaelovi družbi v Ljubljani vedno tudi kraj, kamor hočejo iti, ne pa samo, da gredo n. pr. v Severno Ameriko, v Kanado itd.

5. Za letošnje zdravljenje v morskem kopališču v Gradežu se dovoli 25 otrokom deželne ustanove. Sezija se prične 30. junija in traja 60 dni. Iz Ljubljane spremlja otroke deželni sluga do Gradeža. Odhod iz Ljubljane je določen na 30. junija z vlakom, ki odhaja ob 5. uri 13 minut zjutraj z južnega kolodvora.

6. Pogorelcem v Jelšah, občina Cerklje na Dolenjskem, se dovoli za prvo pomoč 3000 K deželne podpore, ki se porabi v prvi vrsti za nakup živeža itd.

Iz XXII. seje dež. odbora kranjskega dne 21. junija 1913.

Ceste in mostovi.

1. Za zgradbo mostu pri Čučji mlaki čez Radomljo na Dolenjskem se dovoli običajni 33% deželni prispevek in se delo razpiše.

2. Zgradba mostu čez Čabranko pri Čabru se še enkrat razpiše.

Razno.

1. Mestno županstvo v Kranju se opozori, da še nima dovoljenja dež. odbora za uporabo javnih nerarnih cest za kanalizacijo v Kranju, za katero dovoljenje naj se obrne na dež. odbor.

2. Deželni odbor stopi v dogovor s c. kr. kmetijsko družbo za Kranjsko radi prodaje sveta na Poljanah, kjer namerava deželni odbor zgraditi novo domobransko topničarsko vojašnico.

3. Iz deželnega proračuna se črta postavka, ki je namenjena za prispevek k stanovanju c. k. državne obrtne šole, ki ima sedaj lastno poslopje.

Vprašanja in odgovori.

82. Gospod I. G. v Lj.

Vprašanje:

Se-li more in kako se more občina uspešno braniti pozivu okrajnega glavarstva, ki zahteva, da mora županstvo napraviti dvojezične krajevne napise? — Lani so se napravili po sklepu občinskega odbora samoslovenski. — Sedaj pa pozivlje c. kr. okrajno glavarstvo k napravi tudi nemških napisov. — Je-li že rešena resolucija deželnega zbora na deželno vlado z dne 13. avgusta 1909 št. 1529?

Odgovor:

O tej zadevi, ki je še v razvoju, je težko razpravljati, ker smo o njej itak že dovolj pisali. —

Opozarjamo na sklep deželnega odbora v seji dne 15. marca 1913, da smatra napravo krajevnih napisov kot v delokrog avtonomnih oblastev spadajočo zadevo, ker nosijo troške za te napise avtonomna oblastva, t. j. — občine! — (Glej stran 35, v 5. št. „Občinske Uprave“ 1913.) — Z ozirom na ta sklep, in pa ker je deželni odbor in deželni zbor — prvi opetovano — zavzel stališče nasproti c. kr. deželni vladi za samoslovenske napise, — ima občina (županstvo) podlago, da se brani naprave dvojezičnih napisov s pritožbami instančnim potom.

Vsekako pa naj o napravi krajevnih napisov sklepa občinski odbor!

Rešitve od vlade še ni niti na navedeno resolucijo deželnega zbora, — niti na dopise deželnega odbora na c. kr. deželno vlado in na ministra notranjih zadev. — Tembolj je torej občina upravičena ugovarjati napravi dvojezičnih napisov in nastopiti postavno pritožbeno pot, ker se mora vsekako pričakovati od političnih oblastev, da ne bodo tirala zadeve do skrajnosti, dokler vprašanje sploh še ni rešeno na višjem mestu.

83. Županstvo v Kr.

Vprašanje:

Pritožba na c. kr. deželno vlado glede krajevnih napisov ni imela povoljnega uspeha. Prosimo pojasniti: Ali je pritožba na ministrstvo sploh še potrebna in umestna? Občinski odbor je sklenil, naj se pritoži.

Odgovor:

Že zato, ker je občinski odbor sklenil, naj se vloži pritožba. — Sicer smo pa tudi mi že svetovali, da naj se vlagajo pritožbe v vsakem slučaju, kajti ravno s pritožbami se dokumentira navzgor neopravičenost zahteve glede naprave dvojezičnih krajevnih napisov, — pa naj bo uspeh dovoljen ali nepovoljen. — Iz odgovora na drugem mestu razvidite, da se poklicano oblastvo, t. j. deželni odbor po nalogu deželnega zbora z vso silo zavzema za rešitev tega vprašanja.

84. Gospod F. K. z Z.

Vprašanje:

Ali ima okrožni zdravnik pravico pobirati tudi pristojbino za mrliške ogledе pri ubožcih, za ktere plača pogrebne troške občina? — Mnenja sem, da ne, z ozirom na pristojbinsko tarifo za okrožne zdravnike (dež. zak. št. 8 iz leta 1889). — Več točk te tarife je bilo sicer že preklicanih, da bi bila pa tudi ta točka, tega nisem mogel najti.

Odgovor:

Po pristojbinski tarifi — točka IV. — k službenemu navodilu okrožnim zdravnikom (na strani 31. J. Pfeiferjeve ročne izdaje zakonov in ukazov za Kranjsko) plačajo pristojbino za ogledovanje mrličev dotične stranke.

Mrtve ubožce pa je po tej tarifi brezplačno ogledovati.

85. Županstvo Kr.

Vprašanje:

Ali se morejo posestniki prisiliti, da napravijo pri svojih poslopih ob občinskih cestah strešne žlebe? — Občinska pota nas tu mnogo stanejo, ker smo v dolini in nam ob deževju kap in voda strgata vso pot.

Odgovor:

Po stavbnem redu obstoji v tem oziru precejšna nejasnost. Naprava strešnih žlebov je sicer zaukazana v § 49. stavbnega reda z dne 25. oktobra 1875 dež.

zak. št. 26, vendar pa se dá dotična določba tolmačiti tako, da velja le za mesta, kakor določa prvi odstavek tega paragrafa, in ker veljajo za deželo olajšave po § 72., točki 9. navedene postave.

Postavno sredstvo, da pride gori omenjenemu nedostatku v okom, ima torej županstvo le v § 7. cestno-policijskega reda za nedržavne ceste; (zakon z dne 26. septembra 1874. dež. zak. št. 27.).

Po določbah tega paragrafa se ne sme na občinsko cesto navračati strešno kapnico in druge tekočine, (n. pr. gnojnico).

Ker je po § 29. navedene postave dolžnost županova izvrševati cestno-policijski red, naj županstvo naroči dotičnim posestnikom, da takoj store vse na kakršen koli način, da se strešna kapnica ne bo odtekala na občinsko cesto. Kako naj to store, je njihova stvar; če nočejo napraviti žlebov, naj pa z izkopanjem primernih odtokov ali jarkov napeljejo vodo na svoj svet.

v tujino in ki naj se obrne za nasvete na „Rafaelovo družbo“, podučje v tem pogledu, da naj ob enem, ko se obrača na družbo za pojasnila, navede tudi cilj svojega potovanja, torej kraj z imenom dotičnega mesta n. pr. v Ameriki, da se morejo dati tudi pojasnila za vožnje po železnicah, i. t. d.

Na vsak način naj se zgledi vsak v pisarni Rafaelove družbe, predno gre h kakemu agentu ali v kako potovalno pisarno.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 19. junija 1913.

Za deželnega glavarja:

Lampe.

Vestnik „Rafaelove družbe“.

Dodatno k okrožnici, ki smo jo priobčili v 7. številki „Občinske Uprave“, je sklenil deželni odbor, da se izda še sledeča

Okrožnica

županstvom na Kranjskem.

Št. 7.112. — Dodatno k okrožnici deželnega odbora z dne 18. aprila 1913, št. 7.112, se naroča županstvom, naj vsakega izseljenca, ki namerava odpotovati

Listnica uredništva.

Ignorant! — „Ave Maria“ je oficijelno glasilo slovenske „Rafaelove družbe“, torej list, ki je vse-kako tisočkrat boljši nego izvestno časopisje, ki le napada, razdira in devlje v nič, kar je dobrega in poštenega. — Bodite le potolaženi! Ne z listom „Ave Maria“, ne s kako cerkveno skladbo se ne bo pokvaril niti en Slovenec!

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu — vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

$4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom, v

$4\frac{1}{2}\%$

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

$4\frac{1}{2}\%$.

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.